

Webinar:

Wat komt er kijken bij een Gemeentelijk Warmtebedrijf

Hans Bolscher

25-04-2023

 hier klimaatabonnement

Inhoud:

- Intro
- De 'lastige' warmtetransitie
- Een warmtebedrijf....wat is dat eigenlijk?
- Actoren in en rond de warmtediscussie
- Aspecten rond de nieuwe Wcw
- Kansen en risico's voor gemeenten

Intro (1): Wie ben ik

- Voormalig directeur Klimaat en Industrie bij VROM
- Voorzitter bij:
 - RvC van Stadsverwarming Purmerend
 - RvC van Westpoort Warmte
 - Voorzitter Geothermie Nederland
- Betrokken (geweest) bij:
 - WPF-Warmtelinq (WBR/Den Haag/Leiden)
 - Waalsprong (Nijmegen)
 - Noordtak (Arnhem)
 - Aardgasvrij (due diligence)
 - Duurzame Energienetwerken Gelderland (DENG)
 - Adviezen EC rond warmte en koude

Intro (2): Wat kunt u verwachten

- Ik ben econoom, geen techneut
- Geen blauwdrukken, maar beelden
- Delen van mijn ervaringen
- Samen zoeken naar oplossingen
- Vraag gerust / corrigeer me of geef een andere mening...maar wel graag via de chat

De lastige warmtetransitie (1)

Klimaatprobleem:

Groter dan velen denken

Warmte:

Het grootste deel van de transitie
(in NL ca 55% van alle energie,
22% woningen/kantoren/etc.)

Collectieve Warmte:

Het moeilijkste deel van de
transitie

(van 550.000 nu naar 1.050.000 -
2030)

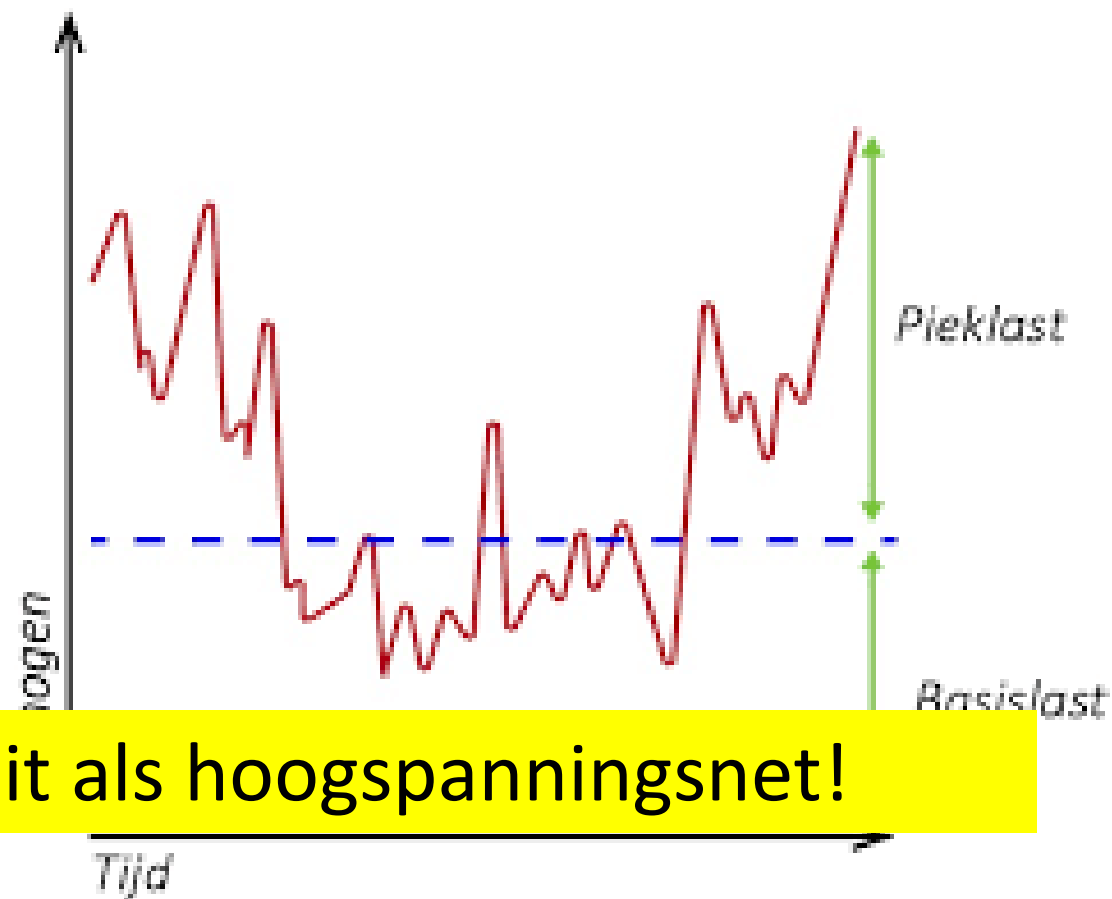
De lastige warmtetransitie (2)

De beruchte badkuip

De burger, de consument en zijn
voorkeur

De politiek

Warmtetransitie (3): de badkuip

Gasnet 6x zoveel energie capaciteit als hoogspanningsnet!

Warmtetransitie (4): de burger, consument en de voordeur

Burger: wil duurzaam – wil mee doen – wil inspraak

Consument: wil goedkoop – wil keuzevrijheid en wil comfort

De voordeur: elk huis verschilt – elk gedrag verschilt

Warmtebedrijf (1): Geschiedenis

Van Publiek 1923 – 2006

- Stadsnet
Utrecht als
eerste 1923
- Purmerend
1970 ENW →
Nuon → SVP
- Breda/Tilburg
- Amsterdam
- Rotterdam
- etc

Naar privaat 2006

Splitsingswet

Warmtenetten
niet gesplitst ...!

Nu veel
stadsnetten in
private handen

En nu?

Wcw

2024

?

Warmtebedrijf (2): de Onderdelen

Bron

- Gasketel
 - Restwarmte
 - Biomassa
 - Geothermie
 - Aquathermie
 - Zonthermie
- (steeds meer E)

Transport

- Grootte
- Temperatuur
- Nieuw of oud
- Vrije toegang?
- Buffers / WKO

Verkoop aan Gebruikers

- Woningen
- Grootverbruikers
 - Kantoren
 - Scholen
 - Ziekenhuizen
 - (Glastuinbouw?)

Onderdelen allen in één bedrijf geïntegreerd of niet...

Warmtebedrijf (3): de Taken

Commercieel

- Inkoop
- Verkoop
- Klantenwerving
- Klant-tevredenheid

Technisch

- Capex
 - Aanleg
 - Keuze technologie
- Opex
 - Onderhoud
 - Personeel

Financieel

- Kapitaal
- Prijszetting
- Winsten cq verliezen

Warmtebedrijf (4): de Soorten

Publiek

- Gemeente (SVP)
- Regio (HVC)
- Nationaal (EBN?)
- Netbeheerders? (Warmtelinq)

Privaat

- Eneco
- Vattenfall
- Ennatuurlijk
- Aantal kleinere bedrijven
- Nieuwe

Energie
Coöperaties
?

Alle mogelijke mengvormen

Actoren (1) : Publieke kant

Overheid:	Wcw
Gemeenten:	Van Adviseurs naar Regisseurs / Draagvlak Transitievisie warmte Publieke uitvoerders conform Wcw? Eigenaar (SVP-WPW-HVC-etc.)?
Provincies:	Publieke uitvoerders conform Wcw? Rol in grote transportnetwerken?
Netwerkbedrijven:	Aanleg / beheer warmtenetwerk? Rol in geïntegreerd bedrijf?
ACM:	Beschermt burger

Actoren (2) : Private kant

Grote Warmtebedrijven met deels bestaande netwerken:

Eneco

Ennatuurlijk

Vattenfall

Warmtebedrijven met kleinere netwerken en veel WKO

Nieuwe toetreders?

Serviceproviders voor publieke eigenaren?

Actoren (3) : Burgers en consument

Bewuste burger die:

- snel wil verduurzamen
- begrijpt dat collectief soms noodzakelijk is
- (heel) soms in energie coöperaties zelf aan de slag wil

Consument die:

- laagste prijs wil
- niet wil inleveren op comfort
- vrije keuze wil hebben

aspecten Wcw (1): hoofdpunten

- Doel versnelling van de verduurzaming
- Analyse: Het gaat te langzaam
en is zo ingrijpend/belangrijk: dus publieke regie
- Doorslaggevende zeggenschap:
51 % op infrastructuur in publieke handen
conform andere sectoren (stroom-water-gas-spoor)
< 1500 aansluitingen uitgezonderd
- Maar wel in een geïntegreerd bedrijf...?

aspecten Wcw (2): pijnpunten

- Overgangsrecht: 7 jaar bij nieuwe netten

Restwaarde

Bestaande netten

Nog onduidelijk; resultaat: investeringsstop

- Versterken publieke realisatiekracht:

WIS (Warmtenet InvesteringsSubsidie)

NPLW (Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie)

Wie wat waar...?

Nog onduidelijk; resultaat: vertraging

(reculer pour mieux sauter...?)

aspecten Wcw (3): mogelijke vormen

- Transitievisie: Alles bepalend of 'gas eruit' politiek haalbaar is
- Warmteproductie: Kan buiten publieke kant blijven
- Transportinfra: Gemeente zelf doen? (cq inhuren)
Samen met netwerkbedrijf?
Regionaal warmtebedrijf oprichten?
- Verkoop: Gemeente zelf doen? (cq inhuren)
Willen warmtebedrijven dit blijven doen?
nieuwe serviceproviders?

Kansen (1): aan de slag

- Zelf strategie bepalen en uitvoeren
- Zelf bewoners / energie-coöperaties betrekken zoals gemeente dat wil
- Integrale aanpak van warmtetransitie in één hand
- Netwerkbedrijven en overheid staan klaar met ondersteuning en geld
- Combineren van warmte-infra met andere gemeentelijke infra projecten

Risico's (2): maar niet gemakkelijk

- Onvoldoende kennis en personeel
- Zelf beleid bepalen is al moeilijk genoeg
- We krijgen als gemeente steeds meer op ons bordje geschoven
- Inhuren kennis of warmtebedrijven als uitoverder maakt het (veel) duurder
- Lagere kapitaalskosten / lagere winst vs Minder efficiënt dan bedrijven?
- Netwerkbedrijven zijn al overbelast / EBN als alternatief?
- We gaan kennis en slagkracht van de bedrijven missen
- Bewoners staan minder te trappelen dan we dachten
- Burgers gaan via de politiek het bedrijf sturen
- Forse financiële risico's voor gemeente

Kansen en risico's (3): out of the box

Doorpakken: Overnemen van de 3 grote warmtebedrijven door lokale overheden?

Stapje terug: Toch pleiten voor 50%-50% toestaan om warmtebedrijven aan boord te houden

Tussenvorm: Oprichten regionale warmtebedrijven om voldoende kennis/kunde en omvang te creëren én afstand tot lokale politiek

Kansen en risico's (3): conclusies

- Voorlopig nog meer vragen dan antwoorden
- Risico's op verdere vertraging warmtetransitie zijn substantieel
- Koplopers onder bewoners gaan voor eigen oplossing waardoor collectief steeds lastiger wordt
- Maar zonder collectieve warmte komt elektriciteitsnet nog verder in de problemen

FOKKE & SUKKE

MAAKTEN IN 2020 DE ENERGIETRANSITIE

ONS HUIS IS AL
VAN HET GAS AF!

GEWOON EEN KWESTIE
VAN EEN TIJDJE DE
REKENING NIET BETALEN!

Vragen of Opmerkingen?

